



T.C.  
RECEP TAYYİP ERDOĞAN ÜNİVERSİTESİ  
SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ

# TEZ SAVUNMA SINAVI

TEMEL EĞİTİM ANABİLİM DALI

**TEZ BAŞLIĞI :** “Okul Öncesi Öğretmenlerinin Mesleki Haz  
Düzeylerinin Açıklanmasında Mesleki Benlik Saygısı ve Rol Fazlası  
Davranışların Rolü”

**SUNAN** : Sakine BOZALİ

**DANIŞMAN** : Yrd. Doç. Dr. Fatih CAMADAN

**SINAV TARİHİ** : 22.06.2017

**SAAT** : 15:00

**SINAV YERİ** : Eğitim Fakültesi A Blok Toplantı Salonu



**T.C.  
RECEP TAYYIP ERDOĞAN ÜNİVERSİTESİ  
SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ**

**ÖZET**

**OKULÖNCESİ ÖĞRETMENLERİNİN MESLEKİ HAZ DÜZEYLERİNİN  
AÇIKLANMASINDA MESLEKİ BENLİK SAYGISI VE ROL FAZLASI  
DAVRANIŞLARIN ROLÜ**

Bu araştırma; Artvin, Bayburt, Giresun, Gümüşhane, Ordu, Rize, Trabzon il merkezleri ile ilçe ve köylerde yer alan, bağımsız anaokulları ve ilköğretime bağlı anasınıflarında çalışan 320 okulöncesi öğretmeniyle gerçekleştirilmiştir. Araştırmada okulöncesi öğretmenlerinin mesleki haz düzeyleri, mesleki benlik saygıları ve rol fazlası davranışlarının arasındaki ilişkinin belirlenmesi amaçlanmıştır. İlişkisel tarama modelindeki bu araştırmada, nicel araştırma yöntemi kullanılmıştır. Araştırmanın velileri; Kişisel Bilgi Formu, Mesleki Benlik Saygısı Ölçeği, Rol Fazlası Davranışlar Ölçeği (Öğretmen Formu) ve Mesleki Haz Ölçeği ile toplanmıştır. Araştırmanın amacı doğrultusunda yapısal eşitlik modellemesi (YEM) çerçevesinde modeller oluşturulmuş ve bu modellere ilişkin geliştirilen hipotezler test edilmiştir. Araştırmada okulöncesi öğretmenlerinin mesleki benlik saygılarının ve rol fazlası davranışlarının mesleki haz düzeylerini ve mesleki benlik saygılarının rol fazlası davranışlarını olumlu yönde açıkladığı sonuçlarına ulaşılmıştır. Bu sonuçlar, mesleki haz düzeyi üzerinde mesleki benlik saygısı ve rol fazlası davranışların etkili olduğunu göstermektedir. Bununla birlikte okulöncesi öğretmenlerinin mesleki haz düzeylerinin; mesleki deneyim, medeni durum, çalıştıkları kurum türü, çalıştıkları kurumdaki görev süreleri değişkenleri açısından farklılaşmadığı anlaşılmıştır. Araştırma sonuçlarına dayalı olarak öğretmenlere ve araştırmacılara yönelik önerilere yer verilmiştir.

**Anahtar Kelimeler:** Mesleki Benlik Saygısı, Rol Fazlası Davranışlar, Mesleki Haz, Okulöncesi Öğretmenliği, Yapısal Eşitlik Modellemesi (YEM)